

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

Cap. X. De temporibus ordinationum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

3. Quando quis à suo Episcopo examinatus, & approbatus mittitur ad alium Episcopum, adhuc jus integrum est huic Episcopo iterum illum examinandi, quia potest velle cognoscere, eumque Ordines conferat: non tamen habet obligationem examinandi (quicquid dicat *ibidem* Barbosa) quia Tridentinum dicens, neminem esse ab alio ad ordinandum, nisi praevis examine, non tollit examen posse fieri per alium, at certe hic alienus Episcopus; dum approbat examen ceterius Episcopi per illum Episcopum, tanquam per suum examinatore, ipse examinasse, censetur. Excipe, si modo dixi, nisi clara appareat imperitia promovendi.

CAPVT X.

De Temporibus Ordinationum.

PRIMA TONSURA.

1. IN quocunque die, siue festo, siue profesto conferri hæc licite potest. Ita Sanchez in *consil.* lib. 7. cap. 1. dub. 2. num. 7.

ORDINES MINORES.

2. Minores verò possunt. Primò, in sex Sabbatis additis pro conferendis Majoribus quæ mox enumerabo.

3. Possunt Secundo, quocumque die Dominico, vel festo de Præcepto, etiam si solum in ea Diocesi dictum festum habeatur, ut notat Castrop. l. c. p. 1. §. 2. Vnde ego extenderem, propter paritatem rationis, etiam si in sola Civitate celebretur festum: Quamvis autem Alexander Tertius velit, ut in dictis Dominicis, & festis non conferantur dicti Minores Ordines, nisi vni, vel duobus: potest tamen paucis, teste Sanchez, l. c. n. 3. quia ejus intentio solum est, ut non appareat Ordinatio generalis.

4. Possunt Tertiò, ex generali consuetudine, in die Veneris, (vide Sanchez, l. c. n. 3.) ante prædicta sex Sabbata (& Castrop. d. 4. de *Cens.* p. 10. §. 1. n. 8. addit etiam in feria quarta quatuor Temporum) quo sic sequentis diei labor Episcopis minuitur.

5. Præterea quamvis in Pontificali ad conferendos Ordines, etiam Minores, signetur tempus de mane, ex consuetudine tamen etiam potest à prandio, lege March. *trakt.* 1. de *Ordin.* p. 7. cap. 1. n. 15. Leand. de *Ordine*, d. 1. 1. quæst. 6.

6. Reicienda autem est saltem hodie sententia aliquorum, ut March. Zerolæ, apud Leand. de *Ordine*, d. 1. 1. §. 2. putantium Minores Ordines quovis die, quem elegerit Episcopus, posse conferri; hodie, inquam, quia Urb. VIII. in novo Pontificali, ut videre est apud De Lugo in *resp.* mor. lib. 1. dub. 34. addixit ordinationem Minorum, ultra Dominicam, solis diebus festis de præcepto; id tamen non ligare minus Summi Pontificis, quasi non possit concedere alicui, ut alio tempore ordinetur operæ pretium est, propter ea, quæ n. 60. dicam, advertere.

7. Leander de *Ord.* d. 1. 1. §. 3. videtur sibi contrarius, dum in vno loco negat, in altero affirmat idem *ibid.* §. 24. licere Episcopis conferre Minores in festis duplicibus, non de Præcepto. Sed sanè hoc posterius negandum est, quia ut vidimus, Urbanus VIII. requirit, vel Dominicam, vel festum de Præcepto.

ORDINES MAIORES.

8. Ordines Majores, id est Subdiaconatus, Diaconatus, & Sacerdotium possunt conferri de jure in sex tantum Sabbatis, & de eo, de *Temp. Ord.* hoc est, in quatuor Sabbatis quatuor anni temporum, & in Sabbato ante Dominicam Passionis, & in Sabbato Sancto. Quod, si contingat propter multitudinem ordinandorum, vel gravem Episcopi ordinantis infirmitatem, non posse perfici ordinationes in Sabbato, tunc conceditur. Lege

Sanch. in *consil.* l. 7. c. 1. dub. 5. n. 4. ut continuatur per ipsum ab ipso Episcopo, tum ab ordinandis consecratur Dominico immediate sequenti. Semper autem concurrunt inter celebrationem Missæ, vnde de *ma.* 9. Episcopatum quolibet die Dominico possit immo solum tunc licite posse, non verò in diebus festis, probat Sanchez, in *consil.* lib. 7. cap. 1. dub. 11.

10. Dixi (de jure) nam Summus Pontifex (qui in hoc dispensare potest) solet per Breve (speciali) Privilegia concessa Regularibus, de quibus mox, morata Sabbata, in tribus diebus festis, alicui prædicti tres Majores Ordines possint.

11. Quæritur autem hic Recentiores. An bene intelligitur, præter Dominicam, de diebus festis de Præcepto, quando in eo solum dicitur absolute (conceditur ut in tribus diebus festis ordinari possit) Fagund. in *Eccl.* præcept. c. 2. n. 12. March. tom. 1. tract. 7. c. 6. alique apud Dianam p. 5. tr. 13. ref. 97. cum prævis præbare pluribus contendit, intelligi quemcumque diem, quo Ecclesia facit officium duplex, vel semiduplex, quæ vis non sit dies festus de præcepto, quia in jure prædicti dies vocatur absolute festivus, seu festum.

Thomas Hurtadus in *resp.* mor. p. 2. tract. 1. §. 2. non solum intelligit diem festum duplicem Majorem, quæ vis non de præcepto.

Communis tamen opinio intelligit omnino diem festum de præcepto. Ita apud citatos & apud De Lugo *resp.* mor. l. 1. dub. 34.

12. Nimis autem oscitanter legit Pontificale novæ Urbani VIII. quidam Iuris Canonici peritus, qui inde tertius contendebat contra Fagundez jam rem esse eandem; si enim (ajebat) Urbanus pro Minoribus prædicti diem festum de præcepto, multo magis pro Majoribus Oscitanter quidem, Urbanus enim loquitur de præcepto in presentia agimus ex Summi Pontificis Privilegio per suum Breve alicui determinatæ personæ concessum.

13. Ego igitur, an sententia Fagundez probabilis saltem pro diebus festis duplicibus nolo decretum, tamen enim eam improbabilem esse contra verum, & acutum alicujus ingenium evincere non possem.

Sed aio, observandum omnino in prædictis, ut eligatur dies festivus de præcepto. Ratio est, quia consuetudo Ecclesiarum, & communis Episcoporum praxis videtur explicuisse Summum Pontificem in his Brevibus, nomine festi intelligere festum de præcepto, nam videmus rarissime Episcopos velle sequi opinionem contrariam, & ideo omnino prædictæ antiquissimæ consuetudini standum. Quam ut amplectamur persequatur, quem Sacri Canones semper requirunt, ut Ordinationes in diebus solemnibus celebrentur, quæ etiam in privatis, seu privilegiatis ordinationibus quantum fieri potest, par est, sequi. Adde, valde esse consentaneum esse, ut etiam in negotio ordinationis nomine diei festi, non intelligatur, nisi illud festum, quod in communi hominum existimatione, festum creditur hoc autem est festum de præcepto.

14. Solve hic, Lector, quæstionem nram. Contingit in annorum decursu, ut aliquando incidat in feriam quartam Cinerum festum de præcepto Sancti Marthie (simile quid evenire potest aliis diebus, in quibus fiat officium duplex Sancti Marthie, sed simplex fiet illius privilegiatæ. Quæritur jam, an licet eo die conferantur Ordines Minores, vel cum Brevis Pontificis super dictis Majoribus? Ratio dubitandi est, quia Minores ex Urbano VIII. debent conferri in die Dominico, vel festo de præcepto, & ex Brevis Pontificis in tribus diebus festis. Cum ergo dies festivi de præcepto præter Dominicam, soleant esse sub officio duplici; in feriâ quartâ Cinerum prædicta non fiat officium duplex, sed feriæ privilegiatæ, satis dubitari posse videtur, an minus tunc conferri dictos Ordines concedatur.

CAPVT XI.

De Interstitiis.

§. I. Quid sint, & qua ratione servanda.

1. Acri Canones vulgatis iuribus præcipiunt, ut Ordines conferantur ordinandis cum certo temporis intervallo inter unum, & alterum Ordinem; quod certe ita constitutum est, ut interim per exercitia inferioris Ordinis, promovendus ad Superiores disponatur.

2. Hæc intervalla temporum vocantur *Interstitia*, quæ, sine dispensatione, servanda ab omnibus sunt, etiam à Religiosis præcendendo à Privilegiis, de quibus mox, idque sub mortali, quia est res gravis, licet ex communitentia non incuratur suspensio, nec irregularitas ab eo, qui illa fortè non observet, ut notat Suarez de *Conf. d. 21. sect. 1. n. 43. March. de Ord. tr. 1. p. 7. c. 1. n. 16. Diana p. 5. tract. 10. ref. 40. & p. 4. tr. 4. ref. 209. Castrop. d. 4. de Conf. p. 10. §. 1. alique.*

3. Hinc Lezzana in *summa V. Interstitia*, n. 3. immerito ex Bulla Pii II. (quæ, quamvis valde fuerit amplificata à Sixto V. hodie tamen servatur solum iuxta restrictionem factam à Clem. VIII. Rom. Pont. in *Bull. tr. 3. fol. 40.*) colligit, ordinandum non observantem interstitia, incurtere suspensionem immerito sanè.

Hæc enim Bulla tria solum edicit. Primum, ut suspensionem ipso facto incurrat, qui sine dispensatione Canonica, aut legitima licentia ordinatur extra tempora. Secundò, ut eandem incurrat, qui sine Dimissiois. Tertiò, ut eandem, quia ante legitimam ætatem. Lezzana autem illud (*sine dispensatione Canonica*) vult distinguere ab illo (*aut legitima licentia*) additque illud (*sine dispensatione*) cadere in alia impedimenta, atque adeo in impedimentum ex intervallo interstitiorum, nondum decurso, & illud (*sine licentia*) cadere in prædicta tria. Verum nimis gratis hic auctor loquitur, & illud (*aut*) clarè ostendit, utramque clausulam cadere solum in illa tria, vnamque ex ipsis clausulis esse alterius explanationem.

4. Porro inter primam Tonsuram, & Oiliarium non invenio, debere intercedere interstitia.

5. Quoad Minores Ordines inter se Tridentinum, *sess. 23. cap. 1. de Reform.* requirit ut ordinatus in Minoribus promoveatur per temporum interstitia, instructus in iis, quæ ad Ordinem exercendum pertinent. Insinuat ergo, debere intercedere aliquod saltem intervallum, ut ipso exercitio instruat in ordine recepto, & disponatur ad alium; sed quia non determinans intervalli spatium, addit, (nisi aliud Episcopo expedire magis videatur) Ideo ipsius Episcopi prudenti arbitrio id remittitur. Vide §. *sequentem n. 6.*

6. Inter Acolythatum, & Subdiaconatum, Tridentinum *loc. cit.* requirit anni vnus Ecclesiastici (ut mox de cæteris Ordinibus dicam) intervallum. Excipe, nisi legitima consuetudo aliud alicubi introduxerit, ut dicto *n. 6.* mox indicabo.

7. Inter Subdiaconatum, & Diaconatum, atque inter hunc, & Sacerdotium ex eodem Tridentino debet annus intercedere, atque ex communi, tutissimæque sententia, Ecclesiasticus, id est ab vno Sabbato, v. g. Quatuor Temporum, Quadragesimæ ad aliud simile Sabbatum sequentis Quadragesimæ; etiam si non intercesserint eo anno duodecim menses integri. Ne sit tamen dubium, sufficere annum naturalem, quia multo magis, nomine anni requisiti à Tridentino, potest intelligi annus naturalis duodecim mensium, quæ est significatio principalis.

8. Ex quo ultimo sequitur (ait Pasqualigus, *Cent. 4. q. 355.*) si intercesserint duodecim menses, licet Ecclesiasticus annus nondum finierit, licet te posse ad alium Ordinem ascendere. Casus posset occurrere, si anno præcedente, Sabbatum Sanctum, in quo tu v. g. ordinatus fuisti

15. Respondeo. De hac difficultate olim interrogatus, negativè respondi, quia mihi tunc visum fuit collectivè requiri festum duplex, & festum de præcepto. Nunc verò maturius rem expendendo affirmativè respondeo. Nam intentum Pontificis principale est, ut ejusmodi Ordines dentur in diebus apud Fideles solemnibus, & ad hoc sufficit dignè esse de præcepto. Confirmatur, quia cum Urbanus VIII. in Pontificali novo, tum Brevia illa Pontificia solum dicunt, conferri debere eos Ordines diebus festis, nihil de officio, an sit duplex, necne, vel an sit correspondens festo, an non. Confirmatur iterum ex Leandro, de *Ordin. d. 1. q. 3.* qui in Brevibus prædictis ait; venire omnia festa, quæcunque sint, modo ab Ecclesia servari mandentur. Nota illud (quæcunque sint.)

PER OCCASIONEM QUÆRIMUS, AN Religiosi gaudeant Privilegio, ut ordinari liceat possint extra Tempora?

16. Quod Nostra Iesu Societas hoc Privilegio gaudet, communicando tamen ordinandis à solo Nostrò Patre Generali, certum est ex Bulla Greg. XIII. edita 11. Septembr. 1582. *V. in Privileg. Soc. V. Ordines*, & data sub clausula, ut ejusmodi Privilegium non communicetur aliis Regularibus. Lege Quintan. de *Ordin. sing. 8.*

17. Tam grave est hoc Societatis Privilegium, ut Castrop. de *Ordin. p. 13. num. 11.* damnet de mortali Episcopum, qui nolit ordinare extra tempora nostrum præsentatum à dicto Patre Generali (ut etiam, non servatis interstitiis præsentatum à dicto Patre Generali, vel Provinciali) quia Gregorius XIII. dum hæc nostris concedit, loquitur cum Episcopis per verba præceptiva, *præcipimus*, &c.

18. Quamvis autem Gregorius prædictus neget communicationem hujus Privilegii aliis Religiosis, non propterea ligantur manus Successorum Pontificum, vel Prædecessorum, quibus non sit legitime derogatum. Quare Marchinus, *tract. 1. p. 7. cap. 7.* citans Rodr. Barbof. Hom. bonum, Patellam, testatur idem Privilegium concessum fuisse

1. Mendicantibus, & à Clemente VIII. absque vlla limitatione, deinde confirmatum.

II. Monachis (*idem ibidem*) Divi Hieronymi, & Sancti Benedicti ab Alexandro VI. & Eugenio I. V.

III. Ordin. (*Idem citans Portellam, & Dianam*), sive Congregationi Sancti Ioannis Evangelistæ in Portugalia à Clement. VIII.

IV. Batnabitibus *idem ibidem* à Greg. X V.

V. Pasqualigus, *cent. 4. q. 356.* item testatur concessum esse Theatinis à Greg. XI V.

VI. Thomas Hurtadus, in *mor. p. 2. tr. 12. c. 1. n. 1848.* ait, concedi omnibus, qui communicant in Privilegiis, & Castrop. de *Ordin. p. 13. n. 13.* omnibus Mendicantibus, & qui communicant in Privilegiis Sancti Benedicti; quæ tamen Pasqualigus l. c. limitat, quando communicatio non est generica, sed veluti sic, vel simili modo. *Communico vobis Privilegia aliis concessa, licet fuerint illis concessa irrevocabiler.*

Sed Thomas Hurt. l. c. n. 1854. ait, Paulum V. Minoribus, & Clementem VIII. Patribus Evangelistis concessisse hoc Privilegium sine vlla limitatione incommunicabilitatis. Quare, quæcunque alia Religio cum his communicans, etiam per communicationem generalem, illud participabit, etiam quoad Novitios, sed his cum Patrimonio, vel Beneficio iuxta supra dicta. Hoc Privilegium magnum vocat idem Thomas Hurtad. *loc. cit. n. 1818.* addens, illi sine scrupulo se posse Episcopos conformare: quæ eadem verba dixerat pro Mendicantibus Marchin. *loco supra citato.*

19. Hæc Doctores prædicti, quorum fidem sublevandi, mihi, vel deprimentis, voluntas non est.